

<sida 1>

Toisena Joulu Päivänä 1854 Ehto Saarna

5. Mos. 32: 10,11,12. Hän Löysi Hänen Erä maasa hirmuisessa suuresa itku korvesa hän vei hänen ympäri. ja opetti hänen ymmärtämään, ja varjeli hänen niin kuin Silmä teränsä. niin kuin kotka kehoittelle pesäsänsä ja Laukuelle poikainsa päälle, levittä Siipensä, ottaa kunkin heistä ja kanta [<ja kanta> överstrykta ord] Siipeinsä päällä, niin Herra yksinensä taluta häntä, ja ej ollut hänen kansansa muuta Jumalata. [Denna sida är omskriven. Handstilen är inte Laestadius' egenhändig]

<sida 2>

Näin puhu Herra viidenäsä Mosexen kirjasa, toisesä luusa: Minä löysin händä Erämaasa ja hirmuise[-]sa suuresa itkukorvesa, nimittein Egyptin pakanallisesa orjude[-]sa, kusa Ej ollut Israelille Turva Ej Taivasa ejkä maan päällä: sjellä oli se suuri itku korvi, kusa vai[-]mot ja lapset itkit mon[-]da kerta, yhden hirmuisen pakanan tähden, joka pakanallisuden[-]sa julmudesä, piexi he[i]tä ja nälytti; ej kä ollut niille raukoille mihin[-]gän turva, sillä Ej ol[lut]

<sida 3>

heille silloin <heille> itselle[-]kan tietoa Israelin Jumalasta: sillä Jumalan sana oli niin kuin yxi vanha juttu, jota ej moni lukenut, ja paljo vähämin ne ymmärsit Jumalan armolliset lupaukset, sillä Jumala oli andanut heille sen armollisen lupauksen, että tahto aikans pelasta heitä siitä suuresta itku laaxosta, ja viedä heitä siihen maahan, josta maito ja huonaja vuotta, Mutta se oli ainoastans yxi kuollut usko ja turha luotta[-]mus; jos joku olis ollu siihän aikaan, joka olis moitinut hänen oma huonoa tilaisut[-]tansa, niin Ej hänelle ollut voima kuitengan puhua muille. Ei ollut voima valitta, että paka[-]nat, Jumalattomalla Elämällänsä uhkaisit ja rasitit Israelin lapsia. Täsä surkeudesä, ja hirmuisesa suuresa itkun laaxosa, löysi Herra sinun Israel koska Hän opetti sinu[a] ymmärtämään, niitä lupauxia Kanan luvatusa maasta, joita hän oli Andanut Abrahamille ja Isakille ja Jakobille; Mikä olis sinusta tullut Israel jos sinä olisit kuollut siinä pakanallisesa maasa, ja siinä onnettomasä tilaisuudesä

<sida 4>

kusa Ej ollut tietoa Abrahamin Isakin ja Jakobin Jumalasta, Mutta ainoastans yxi hirmuinen orjuus ruumin ja sjelun puolesta Ilmanki sinä muistat Israel, kuinga monda kerta sinä olet soimanut [<moos> överstrykta tecken] Mosesta, joka Juma[-]lan pakottamisen kautta, rupeis johdatta[-]maan sinua Kanaan Maallä; Ilmanki sinä muistat, kuinga monda kerta kärsimättömyys tuli sinun päällästä vaelluxen Alla korvesa, koska sinä sanoit Mosexelle, Ejköpä

<sida 5>

haudoja ollut Egyptisa, että sinä viet meitä korpeen, kuolemaan. Kuingas olis käynyt Israel, jos sinä olisit kuollut pakanan maasa suruttomu[-]desas, niin kuin sinun halus välistä on ollut. Olisit kos tullut koskaan näkemään kanaan maatta

<sida 6>

jos olisit siinä surutto<muttomu>mudesas kuollut ja siinä pakanallise[-]sa Maasa, kusa Ej ollut sinula yhtän tieto Israelin Jumalasta. Jos Herra Ej olis Opettanut sinua Ymmärtämään, että sinä olit surkiasa ja vihelijäisessä tilasa: Mutta Herra Opetti sinua Mosexen kautta ymmärtämään, että parempi maa ja Taivas löyty [nägra överstrykta bokstäver] jonga Abrahamin Isakin ja Jakobin Jumala, oli luvanut Murhellisille, katu[-]vaiseille ja paka[-]

<sida 7>

noilda ylönkatsotuille Israelin lapsille, joita Herra löysi Erämaasa ja hirmuisessa suuresa itkukorvesa.

<sida 8>

Nyt on Herra opetta[-]nut sinua ymmärtä[-]mään näitä kallita Armon lupauxia; joita hän on andanut Abrahamille, Isakille ja Jakobille, siitä sjunatusta maasta, toisella puolella jordanian, josta maito ja huonaja vuotta: Nyt hän on Opettanut sinua Ymmärtämään, että parem[-]pi Maa ja Taivas löyty Jordanin virran tygönä; Nyt sinä tiedät Israel, Mihingä sinun pitä pyrkimän ja

riendämään ja ikavöits[-]semään, sati sinä et väsyisi tien päällä, eli ru[-]peisit napolisemaan, Mos[e]xen kansa, Ettej häsä korvesa ole

<sida 9>

joka paikasa otollista vettä, ejkä marja puusa. Herra on luvanut sinun kanda Israel, niin [+kuin] kotka kanda poikiansa siipeinsä päällä, koska kotkalla on niin suuri rakkaus pojille, että hän otta poikansa ja kanda siipeinsa päällä, miks ej siis Herra pitäis kanda[-]maan sinun Srael, jos sinä turvat häneen, ja andaisit

<sida 10>

sjelusti ja [ett överstrykt tecken] ruumisti herran haltuun ja huomaan. Sillä hän on luvannut varjella sinun niin kuin silmän terää; Muista nyt israel misä surkiasa sjelun tilaisudesa Herra sinun löysi siinä hirmuisesa suuresa itkun laaxo[-]sa, kusa sinä et nähnyt et Taivasta et[-]kä maatta, etkä sil[-]luin kän nähnyt pohjattomuutta että olisit hädä kartanut, et sinä tienyt mitään sitä Maasta, joka on se okia Isän maa, vaan

<sida 11>

aivan sokeus ja pimeys oli joka haaralda Ei muutta ruokaa sje[<tulle> överstrykta tecken] [-]lulle kuin vanha [ha]patus, pirun paska ja lihapadat; Mutta sitte kuin Herra Opetti sinua Ymmärtämään, että parempi Maa ja Taivas löyty, jonga Hän oli luvanut Abrahamille[,] Isakille ja Jakobille, ja heidän sjeme[-]nellensä ijankaicki[-]sexi perinnöxi; ja Mosexen kautta alkoi sinua johdattamaan punai[-]sen Meren rannalle

<sida 12>

silloin tuli sinulle hä[-]tä[,] Israel[,] ja silloin Herra otti sinua sii[-]peinsä päällä niin kuin kotka otta poikansa, ja sinä astuit uskosa punaisen Mereen[,] ja siinä hukuit ne viholliset jotka ajoit sinua takaa; ja sinä pääsit toisella puolella punaista Merta veisamaan kiitos virta Herralle. Muista Nyt[,] Israel sitä autuallista hetke[ä]

<sida 13> [här saknas blad]

mitä Israelin paimen saarna tämän päivän Evangeliumi[-]

<sida 14>

sa: kuinga ussein olen minä tahto[nut] koota sinun lapses, niin kuin kana koko poikansa siipiinsä, allä, mut[-]ta että ole tahtonet: vanhasa Testamen[-]tisä on Herra kotkan siivillä kandanut Israelin lapsia; mutta uudesa Testamentisä koko Hän Israelin lapsia, niin kuin kana koko poikansa siipensa alla. Mutta ej ole moni tahtonut anda itsen[-]sa [<niin> överstrykt ord] kootta; kanan pojat ovat vaarin ollamattomat [=ottamattomat]

<sida 15>

Ej ne ymmärä pelä[-]tä vaarallisia paikoja[.] Ei ne raukat näe kauvas, mistä haukaa tulle - Ja kotkan pojat ovat ylpiät[,] ne luottavat ylön varhain voimansa päällä. Kuingas nyt on teidän kansanne Te kanan pojat? jokos nyt oletta kaikki otta[-]net suojanne ja turva paikanne kanan siipein allä; jokos oletta kuunnellet vanheman kutsu[-]mus äändä. Oletta[-]kos kaikki ottanet

<sida 16>

vaari vanheman varoitus äänestä. Kyllä vanhin kuitengin näke kauvas haukan kootkaat nyt teitäne kanan pojat, kootkaat teitäne kanan siipein allä, koska hän on levittänyt siipensä, ja varoit[-]tavaisella kutsu[-]mus äänellensä kutso: kuuletta[-]kos kuinga Taivallinen vanhin tänä[-]kin päivänä huutta ja valitta: kuinga ussein olen minä tahtonut koota sinun lapses

<sida 17>

niin kuin kana koko poikansa siipensä allä. Rukoilkat nyt[,] Te kanan pojat, että hän kokois teitä kaikki siipein[-]sä allä, ja ottais Teitä suojaansa, ennen kuin hauka tulle teitä näppä[-]mään! Kuule sinä suuri kanan poikain varjelia, koskat kanan pojat parkuvat haukan kynsisä Isä meiden j.n.e.

<sida 18>

Me kuulima meidän ylös luetusa pyhäsä Evangeliumi[-]samme, kuinga Taivallinen vanhin, otta vertauk[-]sen kanasta, jolla on totisesti vanhe[-]man sydän, ja saarna niin muodon kanasta, joka

koko poikansa siipensä allä, koska kova raja ilma tulle. koska nyt Taivallinen van[-]hin on ottanut tästä kanasta verlauksen [=vertauksen], osottaxen[-]sa, kuinga tämä

<sida 19>

pikkuinen lindu, jonga sydämen taipumus ilmoita itsensä, suurena rakkaudessa poikiansa kohtaan, koko heitä siipiinsä allä, niin on Taivaallinen van[-]hin tahtonut koota ihmisen lapsia siipeisä allä, niin kuin kana koko poikansa, Mutta Ej ole kaikki tahtonet tätä suojanpai[-]ka vastan otta. Tutkikam siis Taivallisen vanhimman sydändä

<sida 20>

kanan sydämesä ja katselkam ensiksi, kuinga kana koko poikansa siipensä allä, ja Toisexi[,] kuinga Jesus tah[-]to koota lapsian[-]sa suoiansa allä. jospa nyt kaik[-]ki kanan pojat kokonnuisit hänen siipeinsa alla.

1. Kuinga kana koko poikansa siipiinsä allä. Kana on yxi lindu, jolla on täysi

<sida 21>

van[-]heman sydän. Ja se van[-]heman sydän ilmoita itsensä siinä, etä hän koko poikan[-]sa siipensä allä. kaikki ihmiset saat[-]tavat siinä katsel[-]la, millinen vanheman sydän on. Ihminen on synnin kautta niin turmelluksi tullut, ettej ole hänell[ä] semmoi[-]

<sida 22>

nen sydän kuin muut[-]tamille luon[-]dokap[-]paleille[.] Ej ole semmoi[-]nen kuin kanal[-]le, jol[-]la on puhdas vanheman sydän[.] Sillä koska Taivallinen vanhin tahto osotta lapsillen[-]sa, mingekaltaisell[+a]

<sida 23>

rakkaudella hän tahto koota lapsia[-]nsa armollisen suojelluksensa alla, niin Ej hän ota vertausta luonnollisen vanhe[-]man sydämeästä, Ei hän sano niin kuin vanhasa Testamen[-]tisa: Taitako vaimo lapsensa, kohtuns sikian rakkansa pois hyljättä, niin myös hältä sydä[-]mensä halun kiellä. Virsikirj 292:2. vaan Jesus otta

<sida 24>

vertauxen kanasta, jolla on puhdas vanhe[-]man sydän; Ej ole Nimittein Ihmisen sydän semmoinen kuin kanan sydän. Moni äiti kunnian tähden surma lapsiansa, ja viska kivi raunioon; Moni vanhin vihan tähden Armottomasti piexe lapsiansa, ja Muutam[-]bi vanhin sen saman vihan tähden teke lapsia perit[-]tömäxi. Mutta Ej kana tapa poikian[-]sa Ejkä hän niitä

<sida 25>

vihasa piexe eli surma; vaan Aina hän vaikialla rakkau[-]den varoitus äänel[-]la heitä kutsu.

<sida 26>

ja koko, eli ylös kas[-]vatta niitä näky[-]väisellä rakkauden taipumuksella. Erin kaltaisella Äänelle kana kutsu poi[-]kiansa rualle, ja erinkaltaisella taas varoita niitä vaarasta, ja erinkaltai[-]sella äänellä taas kutsu heitä tygönsä [blad saknas]

<sida 27> ylös kasvatesa kuin ihminen, jolla ej olekan enä puhdas vanheman sydän; ja jos jolla kulla vanhimmalla oliski joku taipumuksen ainet jäänyt, Ej se ole kuitengin verrat[-]tava kanan sydä[-]meen, josa on puhdas se luonnon taipumus, mikä hänelle on. sillä Ej kanan sydämesä ole kunnian perkele, Ejkä vihan perkele, niin kuin ihmiselle: Jos ihminen vanhin pitä neuvoman lapsiansa niin

<sida 28>

on usein vanha Adami seurasa. Jos lapset teke[-]vät häpiällisia töitä jotka kos[-]kevat van[-]hemman kun[-]nian niin Ej ole enä muuttaman vanhemman sydämesä armoa Ymmärtte kos nyt Te maalliset

<sida 29>

vanhemat, min[-]getähden Taivallinen vanhin Ej saatta enä otta Ihmisestä esimer[-]kin, koska hän tahto osotta rakkau[-]densa lapsiansa kohtaan, Mutta hääty ottan esi merki järjättömi[-]stä luondokappa[-]leista, joilla on puhtampi vanheman sydän, kuin ihmisille. Ej ole Jesus sanonut, etä hän on tahto[-]

<sida 30>

nut koota sinun lapses, niin kuin yxi inhimilli[-]nen vanhin koko lapsiansa, vaan niin kuin kana koko poikiansa siipein[-]sä alla. Ej ole Nimittäin ihmiselle enä Oikia vanheman sydän. puhtampi on vanheman sydän kanalle <kanalle> kuin Ihmiselle. Moni ajattelis, että ilmangi ihmi[-]selle on suurempi rakkaus lapsillen[-]sa kuin kanalle pojallensa, mutta

<sida 31>

<mutta> Ej se ole niin; vaan kanalle on suurempi ja puhtampi rakkaus pojillensa kuin ihmiselle [

> överstrykt tecken] lapsillensa. Niin on koloxi ja pimiäxi [on] ihminen tullut, ettej ole hänelle oikia vanheman sy[-]dän; sillä Nyt me kuulima sen tämän päivän evangeliu[-]mista, ettei saatta enä Taivaallinen <van> vanhin otta esimerkin ihmisen sydäimestä, vaan juuri

<sida 32>

luondokappalesta täyty Hänen otta esimerkin koska hän tahto osot[-]ta meille millinen se oikia vanhiman sydän on: hävätkät jo Te järjelliset vanhemat koska järjet[-]tomille luondokappaleille on parempi ja puhtampi vanheman sydän kuin teille. Ja näin kana koko poikansa siipiinsä ällä. Jos hauka on ilmaasa, niin kanan pojat ej ymmärä sitä pelättä, Mutta kana koko poikan[-]sa siipeinsä allä, ja viepi niitä jongun ladon allä; jos kana havaitse jongun jyvän maan päällä

<sida 33>

niin kana koko niitä pojillensa; jos joku vihollinen tulle, niin kana anda varsin varoi[-]tavaisen Äänen ja pakene poi[?] poikainsa turvapaikalle. jos hän Ej pääse pakenemaan niin hän Anda hengensä poikainsa edestä. Katsokat Taivan linduja, sano Jesus, Ej ne kyl[-]vä ejkä niitä, ja kuitengin ruoki Herra niitä; katso[-]kat Taivan

<sida 34>

linduja, kuinga suuri rakkaus niille on koska he andavat hengensä poikainsa edestä, katsokat

<sida 35>

kuinga puhdas nille on vanheman sydän: Ej niille ole Mailman kunnia joka panne Muutambia ihmisiä, lap[-]siansa tappamaan. Ei niille ole vanha Adami, jonga kansa Muuttamat vanhe[-]mat piexevät lapsiansa, ja sen kautta paaduttavat lapsiansa; Ej taivan linnut käy poikainsa edellä jolla kulla pahalla esimerkillä niin kuin Ihmiset.

<sida 36>

Taivan linnut osottavat meille, kuinga huonoxi ja viheljäxi Ihminen on tullut, ja kuinga suuri rakkaus hänellä on, koska Taivaallinen [+vanhin] otta niistä esimerkin ja osotta kuinga kana koko poikansa siipien allä, koska ihminen sitä vastaan

<sida 37>

on niin ruuma ja perin pojin turmeldu, ettej hänelle ole puhdas vanheman sydän, vaika vanheman rakkaus pitäis olla suurempi ja puhtampi, kuin kaikki Muu rakkaus Maan päällä; Mutta Ej ole enä sekkän paika puhdas; aivan se tahto olla kärsimättömyyden ja vanhan Adamin kansa sekoitettu se van[-]heman rakkaus sen saavat vielä

<sida 38>

Christityt tuta tygönäns, ettej ole van[-]himan sydän puhdas niin kuin Taivan linnuil[-]le josta siis nähdän Ettej ole yxikän paika ihmisesä puhdas mutta saastai[-]nen ja rietas

<sida 39>

joka paika, kiireestä niin kandapäähän asti. Sentähden täyty Myös Petarin sanoa, jos hurskas tuskalla tulle autuaxi, missä siis Jumalatoim ja syndi[-]nen näky.

2. Ej ole Mahdollin[+en] tulla Autuaxi, Mutta kuin Taivallinen vanhin tahtoo koota meitä, niin kuin kana koko poikansa siipiin[-]sä alla: Me kuu[-]lema Hänen valittavan tä[-]män päivän

<sida 40>

Evangeliumisa kuinga ussein olen Minä tahtonut koota sinun lapses niin kuin kana koko poikainsa siipiinsä alla. Mutta ette ole tah[-]tonet ka[-]nan pojat anda[-]vat itsen[-]sä koota. Kanan pojat Tulevat kanen

<sida 41>

siipein alla, koska kova pakkainen ja rajoilma on Mailmasa. Kanan pojat tunde[-]vat Ettej he tarkene Mualla, Mutta juuri Emänsä si[-]piin alla. Ej niille [<nille> överstrykt ord] raukoille ole Muu turvan paika, Ej taivasa ejkä Maan päällä; onkos teillä Muu turvapaika Te kanan pojat, kuin paetta vanheman siipein alla, koska kova pakkainen ja tuisku ja rajoilma tulle? Ei teille taida olla niin paljon höynitä, Te kanan pojat, että te tarkenisitta Mualla, kuin juuri vanheman siipein alla Tai[-]vallinen vanhin on tahtonut koota si[-]nun lapses sinä vai[-]vai[-]nen Jerusalem niin kuin kana koko poikansa siipensä

<sida 42>

alla, mutta ette ole tahtonet; näin täyty hänen valitta yhden suruttoman ja paattunen kansan ylitse, Ei he tahto[-]net. Mutta kanan pojat kuitengin on tahtonet tulla kanan siipein allä: kanan pojat jotka ovat pienet ja pikkuiset, jotka Mahtuvat vielä hänen siipiensa allä; kanan pojat, Missäs oletta: Kana kutsu teitä: tulkat hänen suojain[-]sa allä: pakkai[-]

<sida 43>

nen nyt on Mailma[-]sa; tuisku ja raju[-]ilma tulle. Ei teille ole häyhänet sixi että Te tarkinisit[-]ta mua[?] hänen siipein[-]sä alla, sjellä on teille suoja. Kanan pojat ja pääskyi[-]sen pojat; kos[-]jka kylmä ilma tulle: missäs teille on suoja paika

<sida 44>

mualla kuin vanheman siipein Alla. Tulkat pian koska hän tahto teitä koota siipiin[-]sä allä sillä nyt on pakkainen ja kova ilma Mailmasa; Nyt on se hengi, jolla tuulesa valda on, nostanut yhden kovan rajo[-]ilman Mailmasa. Nyt Ej ole kanan pojille, ejkä pääskyisen pojille turva missän, mutta juuri

<sida 45>

vanheman siipein allä täyty teidän paetta! Sjellä on teille lämmin; sjellä on teille suoja. Tulkat siis Kanan pojat, koska Te kuuletta, kuinga rakas vanhin, jolla on vielä puhdas vanheman sydän, kutsu teitä suloisella Äänellänsä ja varoituxen äänellä, ja hartauden äänellä, hän tahto koota teitä siipeinsä allä,

<sida 46>

siihen asti, että teille kasvavat paremmat siivet, että Te pääsette siirtymään tästä kylmästä ilmasta lämpimään ilmaan, kusa Auringo paista pään päällä, kusa Ej ole sadetta Ejkä rajoilma ejkä pakkainen niin kuin täällä. Sjellä saatte istua Elämän puun oxan päällä, laulain ja visertäin kiitosta sillä suurelle luojalle, joka teille hengen Andanyt on. Amen halleluhjah!

—

En liten bifogad brevark, som finns bevarad i samma arkivhandling som predikan, har följande text: L.L.L. predikan ägare I. Keskitalo. Predikant Abr. Tapani hade fått predikan från Amerika, då han med Henrik Parkajoki för att försona de två riktningar som hade uppstått i U.S.A. Kirkkopostilla 6.B

—

Följande text finns längst bak i häftet där predikan är skriven:

A. J. Tapani Muoniosta Kirjoitta Tromsan kaupunkissa 24 päivä toukokuuta 1876.

Yllä olevan saarnan on edesmennyt Pajalan Seurakunnan provasti L. L. Laestadius kirjoittanut omalla kädellään. Lahjoittanut Abr. Tapani I. Keskitalolle se 7/6 1903

—

Original (bortsett från första sidan), skrivet av Lars Levi Laestadius / Pajala kyrkoarkiv 2005 /